

APSTIPRINĀTS: JK Padomes sēdē 2019. gada 24.janvārī, protokols Nr. 3-01/54

Izdots saskaņā ar
Juridiskās koledžas Studiju nolikuma
4.1.3.punktu

NOLIKUMS PAR AKADĒMISKO GODĪGUMU UN PLAĢIĀTA NEPIEĻAUJAMĪBU

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Nolikums par akadēmisko godīgumu un plaģiāta nepieļaujamību (turpmāk – nolikums) nosaka studējošo un akadēmiskā personāla pienākumus, ievērot savā darbā akadēmisko godīgumu un nepieļaut plaģiātu, kā arī nosaka administrācijas, akadēmiskā un vispārējā personāla pamatprincipus un kārtību, kādā tiek identificēts un novērsts plaģiāts studējošo, mācībspēku zinātniski pētnieciskos rakstu darbos un citos publiskošanas veidos.
- 1.2. Nolikums ir pieņemts iekšējs normatīvais akts, kas saistošs visiem Juridiskās koledžas darbiniekiem un studējošiem.
- 1.3. Nolikumā lietotie termini:
 - 1.3.1. akadēmiskais godīgums – pamatvērtību kopums, kas iekļauj godīgumu, cieņu, uzticēšanos, taisnīgumu, objektivitāti un drosmi, veicinot atbildīgu attieksmi pret studiju procesu un zinātnisko darbību, izslēdz krāpšanu un maldināšanu;
 - 1.3.2. **plaģiāts** – sveša darba, darba daļas, kuru saturs ir pietiekami oriģināls un nav vispārzināms, kā arī cita veida oriģinālu ideju izmantošana, uzdodot to par savu un nenorādot patieso autoru;
 - 1.3.3. darbs – akadēmiskā personāla publiskots zinātniski pētnieciskā darba rezultāts zinātniska raksta vai citā veidā; kā arī studējošā patstāvīgs rakstisks darbs (mājas darbs, referāts, eseja, studiju darbs, prakses atskaite, kvalifikācijas darbs);
 - 1.3.4. atsauce - informācija, kurā norādīts, no kurienes aizgūts darbs vai tā fragments;
 - 1.3.5. citāts – tiešs cita autora teksta izmantojums;
 - 1.3.6. avots - izdevums (grāmata, periodisks izdevums, interneta materiāls, skaņu vai video ieraksts u.tml.), kurā ietverta aprakstāmā (izmantotā) sastāvdaļa.

2. Nolikuma mērķi un uzdevumi

- 2.1. Nolikuma mērķis ir veidot objektīvu, atvērtu, labvēlīgu, cieņas un atbildības pilnu akadēmiskā darba vidi Juridiskajā koledžā.
- 2.2. Nolikums pamatojas uz vispārcilvēcīgām vērtībām, morāles, ētikas normām un principiem.
- 2.3. Nolikuma uzdevums ir rosināt Juridiskās koledžas darbiniekus un studējošos būt taisnīgiem, godprātīgi un atbildīgi veikt savus pienākumus, ievērot godīgas rīcības pamatprincipus studiju procesā, akadēmiskajā un zinātniskajā darbā un savstarpējā saskarsmē.

3. Akadēmiskais godīgums

- 3.1. Akadēmiskā godīguma princips ir stiprināt godprātīgu un atbildīgu akadēmisko un zinātnisko kultūru studiju procesā un zinātnisko darbību akadēmiskajā un zinātniskā vidē.
- 3.2. Par neatļautu un negodīgu rīcību uzskatāma pretdarbība Juridiskās koledžas personāla darbam, maldināšana, krāpšana un melošana, akadēmisko un zinātnisko resursu apzināta bojāšana, neatļauta lietošana un apzināta datu un informācijas nesniegšana.
- 3.3. Akadēmiskais godīgums nosaka, ievērot formālos noteikumus, normatīvos aktus, iekšējās kārtības noteikumus, rīkoties objektīvi, ētiski un godīgi.
- 3.4. Juridiskās koledžas darbiniekiem un studējošiem, akadēmiskajam personālam ir pienākums sadarboties ar Juridiskās koledžas direktoru, viņa vietniekiem, struktūrvienības vadītāju, ja konstatēts akadēmiskā personāla godīguma pārkāpums.
- 3.5. Akadēmiskais godīgums akadēmiskā un vispārējo darbinieku vidē nosaka ievērot šādas darbības akadēmiskā vidē:
 - 3.5.1. izturēties ar cieņu pret studējošiem, kolēģiem, neradīt intrigas un nevērtēt pēc personīgām simpātijām, saglabāt un vairo Juridiskās koledžas tradīcijas;
 - 3.5.2. nepieprasīt un nepieņemt dāvanas, pakalpojumus vai papildus atlīdzību par amata pienākumu izpildi;
 - 3.5.3. neiesaistīt studējošos savstarpējo nesaskaņu risināšanā;
 - 3.5.4. ievērot autortiesības akadēmiskajā darbībā;
 - 3.5.5. nepieļaut plaģiātu;
 - 3.5.6. objektīvi vērtēt studējošo darbus;
 - 3.5.7. vadot studējošo darbus, nodrošināt konsultācijas un savlaicīgi atbildēt uz studējošo jautājumiem;
 - 3.5.8. studiju kursa sākumā definēt vērtēšanas kritērijus, pārbaudījuma formas un apmeklētības kritērijus;
 - 3.5.9. nepieļaut neatļautu palīgīdzekļu lietošanu un citu neatļautu rīcību pārbaudījumos;
 - 3.5.10. studiju kursā izmantot daudzpusīgu, mūsdienīgu un aktuālu literatūru un avotus, atsaukties uz citiem avotiem, ja tie nav paša veidoti, atzīt citu zinātnieku pētniecisko darbību;
 - 3.5.11. ņemt vērā studiju kursu novērtējuma anketās minētos viedokļus;
 - 3.5.12. ziņot par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem struktūrvienības vadītājam, direktora vietniekiem vai direktoram;
- 3.6. Akadēmiskais godīgums Juridiskās koledžas zinātniski pētnieciskajā darbībā prasa ievērot arī Latvijas Zinātņu akadēmijas apstiprināto "Zinātnieka ētikas kodeksu".
- 3.7. Par akadēmiskā godīguma principu pārkāpšanu Juridiskās koledžas studiju procesā un zinātniski pētnieciskā darbībā tiek uzskatītas šādas darbības:
 - 3.7.1. plaģiāta iesniegšana, uzdodot to par savu darbu;
 - 3.7.2. konfidencialitātes un anonimitātes prasību neievērošana;
 - 3.7.3. atsaukšanās uz neeksistējošiem datiem, informāciju, darbiem un pētījumiem;
 - 3.7.4. pētījumu rezultātu, datu un informācijas viltošana;
 - 3.7.5. citu pētnieku pētījumu rezultātu, studējošo savākto datu un informācijas, datu bāzu un publicēto pētījumu izmantošana bez atsaucis;
 - 3.7.6. vienreiz iesniegtā pētījuma atskaites iesniegšana atkārtoti;
 - 3.7.7. nepatiesu datu, informācijas un ziņu sniegšanu par sevi, citiem pētniekiem viltojumu iesniegšana;
 - 3.7.8. neveikta pētījuma, recenzēšanas vai citas darbības piesavināšanās;
 - 3.7.9. pētījuma rezultātu subjektīva, selektīva interpretācija, nenodrošinot ticamu un pētījumu
 - 3.7.10. norakstīšana un neatļautu palīgīdzekļu izmantošana pārbaudījumos;
 - 3.7.11. pārbaudes jautājumu vai pārbaudes uzdevumu neatļauta iegūšana;
 - 3.7.12. finanšu, materiālo vērtību, mantiska vai cita labuma piedāvāšana par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu studējošā, mācībspēka vai vispārējā personāla interesēs;

- 3.7.13. nepatiesu datu, informācijas un ziņu sniegšana par sevi, citiem studējošiem vai sava darba atkārtota iesniegšana, neveicot tajā būtiskus papildinājumus;
 - 3.7.14. pēc pasūtījuma izveidota vai pirktā darba iesniegšana, uzdodot to par savu;
 - 3.7.15. formāla piedalīšanās grupu darbā, praksēs, nesniedzot savu ieguldījumu mērķu un uzdevumu izpildē;
 - 3.7.16. sava individuālā vai grupas darba nodošana citam studējošam, pārbaudes darba veikšana cita studējošā vietā;
 - 3.7.17. parakstīšanās dokumentos cita studējošā vietā, nepatiesa studiju procesa anketas aizpildīšana;
 - 3.7.18. studējošo vai akadēmiskā personāla darba traucēšana un kavēšana, t.sk. ierašanās uz lekcijām novēloti vai lekciju pamešana bez mācībspēka atļaujas;
 - 3.7.19. studiju procesa nodrošināšanai prasīto dokumentu (prakses līgumi, atskaites u.c.) savlaicīga neiesniegšana tādējādi pārkāpjot studiju procesa organizēšanas disciplīnu;
 - 3.7.20. nepatiesas informācijas izplatīšana un necieņas izrādīšana mācībspēkiem, studējošiem, administrācijai un vispārējam personālam;
 - 3.7.21. dotā vārda neturēšana (apsolut ierasties uz konsultāciju, bet neierodoties u.c.);
 - 3.7.22. cita apzināta darbība, kas traucē vai kavē studiju vai zinātniskās izpētes procesu un akadēmisko darbu.
- 3.8. Juridiskās koledžas docētājam par studējošā akadēmiskā godīguma pārkāpumu var izteikt mutisku aizrādījumu vai piemērot disciplinārsodu, bet studējošo saukšanu pie atbildības paredz speciāls Nolikums.
 - 3.9. Juridiskās koledžas administrācija pārkāpj akadēmiskā godīgumu, ja:
 - 3.9.1. padara ziņošanu par pārkāpumiem sarežģītu, ignorē un slēpj pārkāpumu, ierobežo pārkāpuma izvērtēšanu, nepamatoti soda akadēmisko personālu vai studējošos;
 - 3.9.2. slēpj vai falsificē datus un informāciju, lai iegūtu augstāku prestižu vai izvairītos no negatīvas publicitātes;
 - 3.9.3. neievēro konfidencialitāti un pieļauj interešu konfliktu.
 - 3.10. Izvērtējot akadēmiskā godīguma pārkāpumu, ņem vērā akadēmiskā godīguma pārkāpuma smagumu.
 - 3.11. Pēc ziņojuma par akadēmiskā godīguma pārkāpuma saņemšanas tas tiek izskatīts trīs darba dienu laikā un pieņemts lēmums.
 - 3.12. Lēmumu par akadēmiskā godīguma pārkāpumu var apstrīdēt trīs darba dienu laikā pēc rakstiska lēmuma saņemšanas.
 - 3.13. Apstrīdēta lēmuma par akadēmiskā godīguma pārkāpumu izskata, izveidojot komisiju, kurā ietilpst direktors vai kāds no viņa vietniekiem, akadēmiskā personāla un studentu pašpārvaldes pārstāvji.

4. Plaģiāts un tā veidi

- 4.1. Plaģiāts ir :
 - 4.1.1. Burtiska kopēšana. Pilnīga vai daļēja darba atveidošana vārdu pa vārdam bez oriģinālā avota atļaujas vai norādes uz to.
 - 4.1.2. Būtiska kopēšana. Pilnīga vai daļēja pētījuma materiāla, procesu, tabulu, grafiku, diagrammu iekļaušana darbā bez oriģinālā avota atļaujas vai norādes uz to.
 - 4.1.3. Pārfrāzēšana. Kāda cita autora pietiekami oriģinālas domas, kas nav vispārzināma, reproducēšana, kas nav burtiska kopēšana, bez oriģinālā avota atļaujas vai norādes uz to.
 - 4.1.4. Teksta pārstrādāšana. Studējošā paša darba atkārtota iesniegšana kā pavisam jaunu darbu.
 - 4.1.5. Neatbilstošas informācijas sniegšana par citēto avotu.
- 4.2. Plaģiāta veidi:

- 4.2.1. Absolūts plaģiātisms jeb viltvārdība. Darba autors savā vārdā iesniedz plaģiātu - cita autora/u sarakstītu darbu.
- 4.2.2. Burtisks plaģiātisms. Darba autors savā darbā kopē fragmentus, vienu vai vairākas rindkopas vai to daļas no cita teksta, uzdodot to par savu un nedodot atsaucē uz oriģinālajiem avotiem.
- 4.2.3. Neētisks plaģiātisms. Darba autors savā vārdā iesniedz darbu, kura izstrādes gaitā piedalījās vēl cits/i autors/i un viņi netiek minēti kā darba līdzautori.
- 4.2.4. Maldināšana. Darba autors kā darba izstrādātāju norāda citu studējošo/os, kuri nav piedalījušies darba izstrādē.
- 4.2.5. Kopēšana. Darba vairākkārtēja iesniegšana, lai gan autors/i garantē, ka darbs nav nekur citur iesniegts publicēšanai vai vērtēšanai.
- 4.2.6. Pārfrāzēšana. Darba autors ņem cita autora darbu, saglabā oriģinālo saturu, nedaudz to pārfrāzē, izmaina atslēgas vārdus vai pat tos neizmaina un uzdod to par savu darbu.
- 4.2.7. Nepareizi avoti. Darbā tiek dotas atsaucē uz neeksistējošiem avotiem vai mākslīgi palielināts izmantoto avotu un literatūras saraksts, niekļaujot atsaucē tekstā.

5. Plaģiāta kontrole

- 5.1. Darbs tiek uzskatīts par plaģiātu, ja atklājas kaut viens no tā veidiem un tas ir pierādāms.
- 5.2. Ja darbs tiek klasificēts kā plaģiāts, docētāja pienākums ir šo darbu neieskaitīt un informēt par to studiju daļu un administrāciju.
- 5.3. Docētājam ir tiesības, ja radušās aizdomas, ka darbs ir plaģiāts, rīkot studējošā mutisku zināšanu pārbaudi. Studējošam pirms mutiska pārbaudījuma jābūt informētam par šī pārbaudījuma mērķi.
- 5.4. Ja aizdomas par plaģiātu radušās valsts gala pārbaudījumos, tālākās darbības nosaka Valsts gala pārbaudījuma nolikums un Studiju nolikums.
- 5.5. Ja aizdomas par plaģiātu radušās citā pierādāmā veidā, tālākās darbības nosaka Studiju nolikums.
- 5.6. Koledžas studentu izstrādāto darbu pārbaudei tiek izmantota vienotā datorizētā plaģiāta kontroles sistēma.
- 5.7. Docētāju plaģiātu nepieļauj un to kontrolē Juridiskās koledžas administrācija.